

international verifikation, fordi det havde nationale metoder til at konstatere forsøg af disse kategorier, som andre foretog. Den amerikanske regering ville også ophøre med underjordiske forsøgssprængninger, der på indeværende tidspunkt ikke kunne verificeres ad national vej alene — forudsat et internationalt system oprettedes til sikring af, at andre gjorde ligeledes. USA ville foretrække en traktat, der forbød alle prøvesprængninger i alle omgivelser for bestandigt. Stevenson oplyste, at siden 1945 havde USA foretaget atomsprængninger med en samlet kraft på ca. 140 megatons, medens Sovjetunionen siden 1949, såvidt det havde kunnet konstateres, havde udført atomsprængninger i en målestok af ca. 250 megatons. Siden Sovjetunionen brød moratoriet i efteråret 1961, havde den foretaget sprængninger på i alt 200 megatons, medens USA derefter havde foretaget sprængninger på kun 25 megatons.

Den sovjetiske repræsentant udtalte, at Sovjetunionen foretrak forbud mod alle prøvesprængninger, øjeblikkeligt og uden betingelser. Han henviste til Sovjetunionens nyligt fremsatte forslag om en overenskomst om forbud mod atomprøver i atmosfæren, under vandet og i det ydre rum, der også indeholdt en bestemmelse om, at fortsatte forhandlinger om ophør med de underjordiske forsøg skulle finde sted. Så længe disse forhandlinger varede, måtte der ikke foretages underjordiske atomsprængninger.

Den britiske repræsentant sagde, at det lå inden for mulighedernes grænse at få atomforbud nu, og rettede en opfordring til den sovjetiske udenrigsminister om at tillade verifikation. Kun Sovjetunionen var uvillig til at modtage inspektion. Hele verden ønskede forbud mod forsøgssprængninger, og den bedste form ville være et omfattende forbud med adgang til inspektion på stedet i de tilfælde, hvor en international kontrolmyndighed erklærede, at den kun ved sådan inspektion kunne konstatere arten af den begivenhed, der havde givet udslag i måleapparaterne.

Det andet alternativ var at forbyde alle forsøg i atmosfæren, under vandet og i det ydre rum ubetinget og uden inspektion. Det kunne tænkes, at plenarforsamlingen ville ønske at vide, hvorfor Sovjetunionen ikke kunne yde menneskeheden den tjene-

ste at befri verden for det radioaktive nedfald. Det var den britiske regerings håb, at forsamlingen ville formå Sovjetunionen til at gå med til, at sovjetiske videnskabsmænd i en periode på et halvt år sammen med vestlige kolleger undersøgte mulighederne for at finde en „agreed solution“ på problemerne om detektion og verifikation.

Den forenede arabiske Republiks repræsentant (Fawzi) erklærede sig enig i det mexicanske forslag om, at 1. januar 1963 skulle være skæringsdato for ophør af forsøgssprængninger.

Berlin og Tyskland.

Berlin-spørgsmålet og udviklingen omkring Tyskland blev omtalt fra flere sider, men der blev ikke tilføjet problemstillingen noget nyt element, og Sovjetunionens repræsentant gav ikke indtryk af, at han ville presse på for at få sagen på dagsordenen, eller at Sovjetunionen ville sætte en tidsfrist for undertegnelsen af en fredstraktat med Østtyskland.

Fra østmagternes side fremførtes i øvrigt de kendte krav om en tysk fredstraktat og „normalisering af situationen i Vestberlin“, således at besættelsen af denne by og dens anvendelse som en „NATO militærbase“ blev bragt til ophør. Den sovjetiske repræsentant udtalte, at Vestberlins befolkning frit skulle kunne vælge sin livsform, og at den østtyske stat var parat til på basis af almindeligt acceptable folkeretssynspunkter at garantere Vestberlin fri transit af personel og gods gennem sit område. Eventuelt kunne der som garanti for Vestberlin som en fristad stationeres symbolske FN-tropekontingenter i byen. Hvis vestmagterne ikke tillod noget andet valg, ville øststaterne afslutte en fredstraktat med den østtyske stat.

Den britiske repræsentant udtalte bl. a., at Berlin-muren var en „næsten utålelig provokation“ mod civiliserede mennesker, og at den eneste varige løsning på Berlin-spørgsmålet var selvbestemmelse for begge de tyske områder. Sovjetunionen nægtede imidlertid Østtyskland selvbestemelsesret, men de allierede — og han troede, FN ville mene det samme — kunne ikke acceptere en Berlin-løsning, der simpelthen var et dække for en kommunistisk overtagelse af